

VIROLAHDEN KUNTA

Arviointikertomus 2025

Virolahden kunnan tarkastuslautakunta

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tehtävät ja toiminnan tarkoitus sekä tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain 121 pykälässä ja kunnan hallintosäännössä. Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm.:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta

Kunnanvaltuusto on 9.6.2025 § 26 asettanut kuntalain 121 §:n mukaisesti tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano arviointivuonna:

Jäsenet

Maarit Peltonen, puheenjohtaja
Tero Suikki, varapuheenjohtaja
Arto Peltola
Helena Eriksson
Jari Jokisalo

Varajäsenet

Heli Hollanti
Juhani Vartiala
Risto Kouki
Anu Koskela
Mirja Isoin

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut tarkastaja Minna Back-Helvasto BDO Auditor Oy:stä, joka toimii tilintarkastuspalvelujen tuottajana vuonna 2023-2026.

Tarkastuslautakunta toteutti työnsä hyväksymänsä arviointisuunnitelman mukaisesti kokouksella kaikkiaan viisi kertaa. Tarkastuslautakunta perehtyi toimintavuonna kunnan toimintoihin ja talouteen haastatteleamalla kunnanjohtajaa, hallintojohtajaa, toimialajohtajia, tehtävälalueiden vastuuviranhaltijoita sekä isännöitsijää.

Tarkastuslautakunta perustaa arviointinsa valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien pöytäkirjoista, toimintakertomuksesta sekä kunnallisjohdon ja eri tehtävälalueiden henkilöstön haastatteluissa tekemiinsä havaintoihin.

Tilintarkastus

Virolahden kunnan tilintarkastajana vuonna 2025 on toiminut BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela. Avustavana tarkastajana on toiminut tarkastaja Minna Back-Helvasto. Tilintarkastaja on raportoinut tarkastuslautakunnalle tarkastussuunnitelmansa toteutumisesta 20.5.2026.

Sidonnaisuuksien valvonta

Kuntalain 84 § mukaisesti tarkastuslautakunnan tehtävänä on ollut myös sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvominen ja ilmoitusten saattaminen valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta käsitteli tehtävänsä mukaisesti tilikauden aikana muutokset sidonnaisuuksissa ja saattoi sidonnaisuusrekisterin tiedoksi kunnanvaltuustolle joulukuussa 2025.

2 EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Virolahden kunnanvaltuusto on käsitellyt arviointikertomuksen 2024 kokouksessaan 19.5.2025 ja päättänyt pyytää kunnanhallitukselta lausunnon niistä toimenpiteistä, joihin kertomus antaa aihetta. Kunnanhallitus on merkinnyt 29.9.2025 eri toimialoilta saadut lausunnot tiedoksi ja antoi ne edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen annettuihin vastineisiin.

3 KUNTASTRATEGIAN TOTEUTUMINEN

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kunnan toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten johdosta strategiaa päivitettiin vuonna 2023, päivitetty strategia tuli voimaan vuodesta 2024 alkaen. Vuonna 2025 valtuustokauden vaihtumisen jälkeen kuntastrategian päivittäminen päätettiin siirtää vuodelle 2026.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Vuonna 2024 voimaan tulleen strategian painopisteitä ovat talouden tervehdyttäminen, toimivat palvelut ja elinvoimainen Virolahti. Lautakunta toteaa, että strategian rakenne tulisi päivittää vastaamaan tätä aikaa.

Pienenevien ikäluokkien myötä ja kunnan asukasluvun laskiessa on kunnan toimintaympäristö varsin haastava eikä tilanne todennäköisesti ole muuttumassa.

4 KUNNAN TALOUS

Kuntaliiton 3.2.2026 julkaiseman kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2025 mukaan kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Vuonna 2025 kuntien kulut kasvoivat lähes pelkästään työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. Kulukasvua muilla palvelualueilla hillitsivät kuntien omat sopeuttamisohjelmat.

Yli sadalla kunnalla talous oli vuonna 2025 alijäämäinen tilikauden tuloksella mitattuna, talous heikkeni eniten suurimmissa kaupungeissa. Peruskuntien lainakanta kasvoi vuonna 2025, korkokulut puolestaan kääntyivät laskuun

Vuoden 2025 alussa kuntien vastuulle siirtyivät työ- ja elinkeinopalveluiden järjestäminen sekä laajennettu rahoitusvastuu työttömyysetuuksista.

Elokuussa 2025 Virolahden kunnassa käynnistyi kuntalain mukainen arviointimenettely, jota varten Valtiovarainministeriö asetti arviointiryhmän. Arviointiryhmän tehtävänä oli tehdä ehdotus kunnan asukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Tammi-kuun lopulla 2026 arviointiryhmän työ päättyi ja arviointiryhmän ehdotus Valtiovarainministeriölle oli, että kunnalla on edellytykset jatkaa itsenäisenä kuntana, mikäli kunnan laatimaa tasapainottamisohjelmaa noudatetaan.

Virolahden kunnan tulos vuonna 2025 on alijäämäinen 228 246,88 € taseessa on kertyneitä ylijäämiä vuoden lopussa yhteensä 3,0 m€. Tarkastuslautakunta on tarkastellut kunnan taloustilanteen kehitystä keskeisten tunnuslukujen osalta alla olevassa taulukossa.

Talouden keskeiset tunnusluvut			
Tunnusluku	2025	2024	Kehitys edelliseen vuoteen
Vuosikate poistoista, %	85	61	
Omavaraisuusaste, %	26	24	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	167	162	
Taseen ylijäämä €/asukas	1060	1103	
Lainat €/asukas	7347	7995	
Kassan riittävyys, pv	15	34	
Investointien tulorahoitus, %	1453	300	

Vuosikate poistoista tunnusluku parani edellisvuodesta, tulorahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on vähintään poistojen suuruinen. Omavaraisuusaste tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osuus varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Mitä korkeampi omavaraisuusaste on, sitä vakaammalle pohjalle toiminta rakentuu. Terveessä kuntataloudessa omavaraisuusasteen tulisi olla vähintään 50 prosenttia. Omavaraisuusaste parani hieman vuonna 2025 ollen 26%.

Lainat €/asukas sekä investointien tulo-rahoitusprosentti tunnusluvut paranivat edellisvuodesta. Lainoja lyhennettiin noin 2,6 M€ vuonna 2025. Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti tunnusluku heikkeni hieman vuoteen 2024 verrattuna. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Kassan riittävyys heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna selvästi.

Toimintatuotot yhteensä toteutuivat arvioitua pienempinä (toteuma 89%), toimintakulut yhteensä alittivat talousarvion (toteuma 92%). Kunnan verotulot toteutuivat arvioitua pienempinä, valtionosuudet yhteensä toteutuivat arvioitua suurempina, harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta myönnettiin kunnalle 283 t€.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Virolahden kunnan tilinpäätös on alijäämäinen vuonna 2025, alijäämäinen tulos on arvioitua pienempi. Lautakunta on tyytyväinen, että kunta haki ja sai harkinnanvaraista valtionosuutta ja että lyhytaikainen lainamäärä väheni vuonna 2025.

Kunnan taloustilanne on edelleen huolestuttava ja talouden kehitystä tulee seurata tarkasti. Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti kasvoi vuonna 2025 ja kassan riittävyys laski vuoteen 2024 verrattuna. Vuosikatteen ja poistojen suhdetta kuvaa tunnusluku vuosikateprosentteina poistoista. Jos tunnusluku on vähintään 100, on kunnan talous tasapainossa. Kunnan tunnusluku vuosikateprosentteina poistoista vuonna 2025 on 85 ja parantunut vuodesta 2024. Lautakunta toteaa, että kehityssuunta on oikea.

5 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMI-NEN

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat riittävässä määrin. Tarkastuslautakunta on esittänyt arvionsa talousarviotavoitteiden toteutumisesta alla olevassa taulukossa. Talousarviossa 2025 sitovia määrärahoja ovat toimitelin kohtaiset toimintatulojen ja -menojen nettomäärä.

	=alittanut talousarvion
	= talousarvio
	=ylittänyt talousarvion

Talousarvion 2025 toteutuminen, 1000 €, netto	TA 2025	Muutettu TA	Toteutuma	Arvio
Keskusvaalilautakunta	-19		-15	
Tarkastuslautakunta	-19		-8	
Kunnanvaltuusto	313		251	
Kunnanhallitus	-1926		-1571	
Sivitys ja hyvinvointi	-6285		-5781	
Kuntatekniikka/tekniset ja ympäristö	-406		-661	

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen, että talousarvio on toteutunut pitkälti arvioidun mukaisesti. Suurin tulosaluekohtainen ylitys on tekniset ja ympäristöpalveluiden kuntatekniikan tulosalueella, vesimaksutuotot ja puun myynti eivät toteutuneet arvioidun mukaan.

Kuntalaki korostaa tavoitteilla ohjaamista ja johtamista. Kehittämistyötä tavoitteiden asettamisen suhteen on edelleen jatkettava.

5.1 Yleishallinto

Yleishallinto vastaa hyvän hallinnon toteuttamisesta, elinkeinoelämän edistämisestä, palvelutuotannon ohjauksesta ja strategiatyöstä sekä yhteistyöstä sidosryhmiin. Yleishallinnon talousarvioon sisältyy keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan, kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen alaiset toiminnot. Yleishallinnon toiminnalliset tavoitteet toteutuivat riittävästi, kuntastrategian päivitys päätettiin siirtää vuodelle 2026. Taloudelliset tavoitteet toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti lukuun ottamatta kunnanvaltuuston toimintatuottojen toteumaa, joka alitti arvioidun.

5.1.1 Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on kunnan yritystoiminnan edistäminen, työpaikkojen lisääminen alueella sekä yritysneuvonnan järjestäminen. Matkailupalvelut edistää matkailupalveluiden syntymistä ja auttaa yrittäjien toimintamahdollisuuksia kunnassa sekä koordinoi matkailu- ja kuntamarkkinointia kunnassa. Elinkeino- ja matkailupalvelut tuotetaan yhteistyössä Cursorin kanssa.

Elinkeinopalveluiden vuoden 2025 tavoitteita olivat mm. säännölliset tapaamiset yrittäjien kanssa, aurinkovoimahankkeen toteutumisen edistäminen, Kaakon luonto- ja kulttuurikeskuksen matkailullisen ja kaupallisen potentiaalin selvittäminen sekä Arktika-päivien toteuttaminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminnallisia tavoitteita on saavutettu: yrittäjiltä järjestettiin alkuvuodesta 2025, aurinkovoimalan mahdollistava osayleiskaava sai lainvoiman alkuvuodesta 2025, Kaakon luonto- ja kulttuurikeskushanketta suunniteltiin (hanke päättyy 30.6.2026) ja Arktika-päivien juhluvuosi keräsi kävijöitä sekä uusia yhteistyökumppaneita. Matkailutoimi oli mukana seudullisessa kehittämishankkeessa ja kesällä järjestettiin mediamatkoja sekä toimittaja- ja matkanjärjestäjävierailuja.

Elinkeinopalveluiden taloudelliset tavoitteet toteutuivat alle talousarvion.

5.1.2 Talouspalvelut

Talouspalveluiden tulosalue muodostuu talouspalveluiden ja tietohallinnon kustannuspaikoista. Virolahden kunnan järjestämisvastuulla on talouspalveluiden tuottaminen myös Miehikkälän kunnalle. Kuntien välinen yhteistyösopimus on voimassa toistaiseksi. Tulosalueen tehtävänä on huolehtia kuntien taloussuunnittelusta ja -seurannasta, talousraportoinnista, muista taloushallinnon tehtävistä sekä vastata Virolahden kunnan ict-palveluiden koordinoinnista ja yhteistyöstä.

Taloushallinnon tavoitteena on tuottaa laadukasta sisäistä palvelua Virolahden ja Miehikkälän kunnille. Tietohallinnon tavoitteena on varmistaa henkilöstölle toimivat työvälineet ja järjestelmät. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pienestä henkilöstömitoituksesta huolimatta. Toimintakulut toteutuivat talousarvion mukaan (toteuma 101,1%).

5.1.2 Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalveluiden tavoitteena on lakisääteisten kuntatyönantajalle määrättyjen tehtävien turvaaminen. Virolahden järjestämistä vastuulla on ollut henkilöstöhallinnon palveluiden tuottaminen yhteistyösopimuksen mukaisesti myös Miehikkälän kunnalle. Miehikkälän kunta vastaa itse työterveyshuollon, työtoiminnan ja koulutuksen järjestämisestä.

Henkilöstöraportti 2025 on laadittu ja hyväksytty kunnanhallituksessa 30.3.2026. Virolahden kunnan henkilöstömäärä oli 31.12.2025 115 henkilöä (31.12.2024 122). Henkilöstöraportin mukaan sairauspoissaolot olivat keskimäärin 17,7 päivää/htv (2024 13,9 päivää, 2023 14,3 päivää).

Henkilöstöpalveluiden toimintakulut yhteensä toteutuivat hieman yli talousarvion (toteuma 119%).

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Lautakunta toteaa, että kunnan internetsivujen päivitys kunnassa järjestettävien tapahtumien osalta tulisi pitää ajan tasalla ja päivittää säännöllisesti tunnettavuuden lisäämiseksi. Lautakunta pitää tärkeänä, että matkailua ja tapahtumia markkinoidaan internetsivuilla sekä sosiaalisessa mediassa.

Vuosi 2025 oli henkilöstölle aiempien vuosien tapaan kuormittava kunnassa tapahtuneiden henkilöstömuutosten johdosta. Lautakunta tiedustelee, miten henkilöstön jaksamisesta huolehditaan jatkossa? Henkilöstö ansaitsee kiitosta jaksamisesta sekä hyvin tehdystä työstä, palvelut ovat toimineet hyvin muutoksista huolimatta.

5.2 Sivistys ja hyvinvointi

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut jakautuu useisiin tulosalueisiin. Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena vuonna 2025 oli perusopetus ja lukio. Tarkastuslautakunta kuuli hyvinvointijohtajaa sekä rehtoria arviointia suorittaessaan.

Toiminnallisia tavoitteita saavutettiin riittävästi. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tavoitteena ovat olleet mm. laadukkaan varhaiskasvatuksen varmistaminen, terveellinen ja turvallinen kasvuympäristö sekä lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen. Päiväkotitoimintaa on toteutettu Klamilan ja Virojoen päiväkodeissa, Virojoen päiväkodissa toteutetaan varhaiskasvatuksen vuorohoitopalvelut myös Miehikkälän kunnalle yhteistyösopimuksen mukaan.

Perusopetuksen tavoitteita ovat olleet mm. laadukkaan lähiopetuksen tarjoaminen, riittävät opetuksen resurssit, laajennetun oppivelvollisuuden huomioiminen opetuksessa ja ohjauksessa sekä kielitietoisuuden opetuksen järjestäminen. Perusopetuksen toiminnallisten tavoitteiden toteumaa ei ole avattu tilinpäätöksessä.

Lukion toiminnallisia tavoitteita ovat olleet oppilasmäärän säilyttäminen ja kasvattaminen, laadukas lukio-opetus ja kilparatsastuslinjan markkinoiminen. Toiminnallisten tavoitteiden toteumaa ei ole kaikilta osin esitetty.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden yhteensä taloudelliset tavoitteet toteutuivat alle talousarvion. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut alittivat talousarvion (toteuma 85%), perusopetus (toteuma 97%) ja lukio (toteuma 102%) toteutui budjetoidun mukaan.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Lautakunta on tyytyväinen opetuksen tasoon ja että lukio on kärkitasoa maakunnallisessa vertailussa.

5.3 Tekniset ja ympäristöpalvelut

Tekniset ja ympäristöpalvelut toimiala tuottaa lakisääteisiä tehtäviä kuten maankäytön ja kaavoituksen palvelut, vesihuollon, rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun- ja terveydenhuollon sekä eläinlääkintähuollon. Lisäksi toimialan tehtävänä on kunnan omistamiin toimitiloihin ja kiinteistöihin liittyvät tilapalvelut.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin riittävästi, osa toiminnallisista tavoitteista jäi toteutumatta mm. myydyt tontit, sähköisen huoltokirjan käyttöönoton kehittäminen. Tekniset ja ympäristöpalvelut toimialan toimintakulut ylittyivät talousarvioon verrattuna, merkittävimpänä puun myynnin sekä vesi- ja jätevesituottojen toteutuminen arvioitua pienempinä.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Lautakunta on tyytyväinen, että talousarvioylityksiin johtaneet syyt on esitetty talousarvion toteumassa. Taloudellisten tavoitteiden seuranta tulee jatkaa ja pyrkiä parantamaan, jotta toimintatuotot ja -kulut pysyvät tavoitetasolla.

6 INVESTOINNIT JA HANKINNAT

Virolahden kunnan vuoden 2025 investointeihin varattiin talousarviossa määrärahaa 410 000 euroa ja toteutuneet investoinnit olivat 88 734 euroa, osa investoinneista toteutettiin omana työnä.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Investointitaso pysyi vuoden 2024 tapaan alhaisena. Lautakunta on huolissaan, että kunnalle kertyy siirrettyjä investointeja sekä korjausvelkaa tuleville vuosille.

7 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

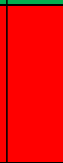

Virolahden kuntakonserniin kuuluu neljä tytäryhteisöä ja kaksi kuntayhtymää sekä kolme osakkuusyhtiötä. Tarkastuslautakunnan arvioinnin painopistealueena oli konserniyhtiöiden taloudellinen tila, asuntokannan kunto sekä korjaustarpeet. Tarkastuslautakunta kuuli toimitusjohtaja/isännöitsijää arviointia suorittaessaan.

Talouden arviointimenettelyyn johtavien raja-arvojen toteutuminen

Kuntalain 118 §:ssä määritellään kriteerit erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyksi. Tarkastuslautakunta on tarkastellut kuntakonsernin taloustilannetta suhteessa kuntalain mukaisiin talouden arviointimenettelyyn mahdollisesti käynnistäviin raja-arvoihin. Tarkastuslautakunta on arvioinnissaan käyttänyt seuraavia värisymboleita:

	=tilanne on hyvä
	=tilanne on huolestuttava
	=tilanne on huono

Talouden arviointimenettelykriteereitä on uudistettu 1.3.2019 voimaan tulleessa lakimuutoksessa. Kunnan ja kuntakonsernin vuoden 2025 ja 2024 talouslukujen vertailu arviointimenettelyn raja-arvoihin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Raja-arvo	Keskimäärin	Kunnan tunnusluku	Arvio 2025	Arvio 2024
Kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.		Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää		
Kunnan konsernitaseeseen kertynyt alijäämä: > 1000 €/as (ed. vuosi > 500 €/asukas)		Konsernitaseessa on alijäämää -1480 €/asukas (v. 2024 alijäämä-1242 €/asukas)		
<i>Rahoituksen riittävyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat tunnusluvut</i>				
<i>(yhteenveto alakohdista 1-4)</i>				
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80%		83,5% (v. 2024 67%)		
Kunnan tuloveroprosentti ylittää keskimääräisen tulovero-% +2,0 %	7,54% (7,46%)	9,9% raja-arvo 9,54 (v. 2024 9,9% raja-arvo 9,46)		
Kuntakonsernin laina ja vuokravastuiden määrä asukasta kohden ylittää puolella kuntakonsernin keskimääräisen	8558 €/asukas (8066/asukas)	9941 €/asukas raja-arvo 12837 (v. 2024 10638 €/asukas raja-arvo 12099)		
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate alle 0,8	alle 0,8	0,6 (v. 2024 0,5)		

Uudistuneissa rahoitusta ja vakavaraisuutta kuvaavissa kriteereissä huomioidaan muun muassa kuntakonsernin vuokravastuut lainamäärän lisäksi sekä kuntakonsernin suhteellisen velkaantuneisuuden sijaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate. Lisäksi kunnan tuloveroprosentti voi jatkossa ylittää 2,0 prosenttia kuntien keskimääräisen tuloveroprosentin.

Konsernitason merkitys on kasvanut, kun kunnan talouden tilaa on ryhdytty arvioimaan myös kuntakonsernin tietojen pohjalta. Konsernitaseen kertynyt alijäämä ylittää vuosina 2025 ja 2024 raja-arvot.

Tasapainotusohjelman arviointia

Tilinpäätöksessä 31.12.2024 kunnassa täyttyi kuntalain 118 §:ssä määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa tilanteessa käynnistettävän arviointimenettelyn kriteerit, kun asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä konsernitilinpäätöksessä on yli 1000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa.

Valtiovarainministeriö asetti 29.8.2025 Virolahden kuntaa koskevan arviointiryhmän toimikaudelle 28.8.2025-31.1.2026 laatimaan kuntalaissa tarkoitettu selvitys kunnan mahdollisuuksista turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut. Arviointiryhmän ehdotus Valtiovarainministeriölle oli, että kunnalla on edellytykset jatkaa itsenäisenä kuntana, mikäli kunnan laatimaa tasapainottamisohjelmaa noudatetaan.

Valtuusto hyväksyi helmikuussa 2026 kuntalain 118 § mukaisen arviointimenettelyn Valtiovarainministeriön 29.8.2025 asettaman arviointiryhmän loppuraportin/esityksen Virolahden kunnan asukkaiden palveluiden turvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä. Arviointiryhmän ehdotuksessa on kuvattu toimenpiteitä, jotka kunnan tulee toteuttaa talouden tervehdyttämiseksi.

Toimintakertomuksessa on kuntalain mukaisesti tehty selkoa talouden tasapainotuksen toteuttamisesta tilikaudella mm. koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkopäätöksen myötä Klamilan koulun ja päiväkodin lakkauttaminen, Bunkkerimuseon toiminnan päättyminen kunnan omana toimintana, virkojen ja tehtävien lakkauttamiset.

Tarkastuslautakunnan havainnot ja suositukset

Lautakunta on tyytyväinen, että tasapainotustoimenpiteitä tehtiin jo ennen arviointimenettelyn aloittamista.

Vuokrataloyhtiössä kannustettiin asukkaita muuttamaan purettavista kohteista käytettävissä oleviin kiinteistöihin ja muuttaneet asukkaat saivat vuokrahyvityksiä. Tehdyillä toimenpiteillä saatiin kustannussääntöjä kiinteistöjen ylläpitokuluista. Lautakunta pitää tehtyjä toimenpiteitä oikeina.

Toteutetut asuntokampanjat vaikuttivat positiivisesti asuntojen käyttöasteeseen ja lautakunta pitää tärkeänä, että kampanjoita järjestetään myös jatkossa.

Lautakunta toteaa, että konserniyhtiöille ei ole asetettu tavoitteita talousarviossa. Tilinpäätöksessä tulee myös esittää tavoitteiden toteuma. Lautakunta tiedustelee, miksi konserniyhtiöille ei ole asetettu tavoitteita talousarviossa?

8 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta esittää valtuustolle, että valtuusto velvoittaisi kunnanhallituksen ja lautakunnat käsittelemään arviointikertomuksen ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raportoimaan valtuustolle kuluvan vuoden aikana havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä.

Tilintarkastaja esittää tilintarkastuskertomuksessaan tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1.–31.12.2025. Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen.

Tarkastuslautakunta kiittää luottamushenkilöitä ja kunnan työntekijöitä vuoden 2025 aikana tehdystä hyvästä yhteistyöstä.

Virolahdella 20. toukokuuta 2026

VIROLAHDEN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Maarit Peltonen
puheenjohtaja

Tero Suikki
varapuheenjohtaja

Arto Peltola
varsinainen jäsen

Helena Eriksson
varsinainen jäsen

Jari Jokisalo
varsinainen jäsen